

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

§. II. De qualitatibus extrinsecis ad Pastorem requisitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

De Pastore in Genere.

§
R. primò. Si de Vicariis perpetuis substituendis est sermo, neutrum id posse, quia Titulus Vicariæ ad duos pertinere non potest, & præterea institutio perpetui Vicarij ad Episcopum spectat. R. secundò. Si de temporali Vicario ad breve duntaxat tempus sit sermo, omnino talem ex justa causa ab ijs constitui posse, etiam sine auctoritate & consensu Episcopi, ita, ut ipsi ad breve tempus totum suum officium & administrationem committant; si tamen ultra duos menses abesse cogantur à Parochia, debent licentiam ab Ordinario impetrare, & Vicarium idoneum ab eodem approbatum relinquere; quod etiam facere debent, si præsentem quidem sint in Parochia, sed ob infirmitatem præesse officio personaliter non possint, hocque impedimentum ultra tres menses duraturum credatur.

Qu. 8. *An, sicut ad Vicarium pertinet cura actualis Parochialis Ecclesie quoad forum internum, ita etiam defensio lurium parochialium, que ad forum contentiosum, fabrica, & reparationem spectant, ipsi incumbere censenda sit?* R. negativè, sed hoc ad Rectorem principalem, saltem si majorem partem reddituum percipiat, spectare, cum & ipsa Parochia quoad proprietatem Rectoris principalis esse dicatur; secus sentiendum foret, si de ipso jure Vicariatùs retinendo vel recuperando ageretur; tunc enim, sicut quilibet alius Curatus vel Beneficiatus, potest agere pro juribus sui Beneficij, etiam sine mandato principalis Rectoris; imò in tali casu, si uterque agere velit, Vicarius debet præferri Rectori principali, cum, sicut ipse fructus tanquam usufructuarius participat, ita etiam ipsius principaliter intersit, pro jure hoc suo defendendo agere.

§. II.

De Qualitatibus extrinsecis ad Pastorem
requisitis.

Qu. *Quot, & quanam qualitates extrinsecæ ad Pastorem requirantur?* R. tres potissimum requiri, scilicet legitimam vocationem, institutionem, & æstimationem, seu auctoritatem apud suos subditos.

A 3

MEM-

MEMBRUM I.

De Vocatione.

Qu. 1. Quid sit *vocatio*? R. vocationis nomine hoc loco aliud non intelligi, quàm dispositionem providentiæ Divinæ, quæ pro suo beneplacito quosdam homines seligit, & congregat ad opus ministerij Divini, & curam animarum, & illis que gratias & qualitates necessarias elargitur, ex qua quidem descriptione tria saluberrima planè corollaria deducere debent Pastores. Primum est, ut, cum teste Concil. Trid. Sess. 23. c. 2. Divina res sit Sacerdotis sancti ministerium, nullus ad id nisi à DEO vocatus se intrudat: nam, ut rectè Christus Joan. 15. ait; *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, & populi vos, ut eatis, & fructum asseratis.* & S. Paulo Hebr. 5. testis, *Nullus sumit sibi honorem, sed qui vocatur à DEO tanquam Aaron.* Certè ob hanc causam S. Augustinus Serm. 98. de temp. Core, Dathan, & Abiron hiatu terræ absorptos ait, ne quis præsumptione superbi spiritûs non sibi datum à DEO Sacerdotij munus invaderet. Secundum est, ut magnificiant vocationem suam, summèque à DEO per illam se honoratos existiment, cum (teste S. Dionysio, de cæl. Hier. c. 3.) *omnium divinorum divinissimum sit, cooperari DEO in salutem animarum*, ideòque per bona (id est, statui, ad quem vocati sunt, convenientia) opera certam suam vocationem & electionem facere studeant. 2. Pet. 1. Tertium est, ut magnam de vocationis gratia spem & fiduciam concipiant, certissimè sibi persuadentes, quòd, qui operatus est in ijs velle, operaturus sit & perficere pro bona voluntate.

Qu. 2. Ex quibus potissimum indicis colligi possit legitima *vocatio*? R. ex tribus præcipuè. Primò, ex *inventione*, quæ quis ad tale officium promoveri petijt, si scilicet non occasione, aut beneficij alicujus captandi occasione, aut honoris, gloriæve intuitu, aut humano aliquo respectu ad se inductus, sed, ut vocanti DEO respondeat, suamque & proximi salutem, gloriàmque Divinam promoveat, tale omnia se suscepisse advertat. Secundò, ex *aptitudine propria*, si scilicet juxta Christi consilium, Luc. c. 14. *sedens computat sumptus ad ædificandam turrim supradictæ perfectionis, & omnino sufficientes ad perficiendum, non suo dantaxat, sed* illorum

De Vocatione Pastoris.

7
illorum etiam, quibus conscientiam suam dirigendam, aut qualitatum suarum mensuram examinandam commisit, iudicio habere advertat. Tertio, ex Divina inspiratione, si scilicet post continuas preces, quibus à DEO manifestationem suæ voluntatis circa statum eligendum humiliter & sincerè petijt, constanter se ad hunc statum impelli, & post accuratum etiam ratiocinium, seu discussionem rationum tam pro assumendo, quàm pro relinquendo hoc statu occurrentium, confirmari se in illa voluntate, vehementiusque impelli sentiat, atque ad hoc etiam ipsius Confessarij aut Directoris iudicium & approbatio accedat.

Qu. 3. *Quid faciendum sit illi Pastori, qui officio iam suscepto, ad id se non vocatum agnoscit; nec tamen, ut ut velit retrocedere amplius, statumque suum deserere potest?* R. huic quoque tria præstanda esse. Primum est, ut seriò detestetur gravem suam temeritatem, ejusdemque veniam etiam à DEO humiliter petat. Alterum est, ut accuratè inquireat, quis potissimum defectus aut obex dignam susceptionem impedit, & siquidem vitæ sanctitatem non præcessisse advertat, saltem ut sequatur, efficere studeat; si prava intentio fuit, in meliorem commutet; si defectus scientiæ, aut aliarum qualitatum necessariorum obstitit, has acquirere totis viribus studeat, atque ad hunc finem, partim ipse ardentem & continuam orationem adhibeat, partim aliorum etiam, præcipuè Patronorum Cælestium suffragium imploret. Tertium est, ut, si quod ex sua inepritudine periculum invalidæ administrationis sui officij imminere judicat, aut omnino ad tempus à tali administratione abstineat; aut certè non nisi magna cum cautela & diligentia, adhibito etiam aliorum, si fieri potest, consilio & auxilio eam suscipiat.

MEMBRUM II.

De Institutione.

Qu. 1. *Quid sit institutio?* R. per eam hoc loco intelligi concessionem beneficii à legitimo Superiore factam, quæ quidem concessio duplici modo fieri potest. Primò liberè, id est, ut is, qui beneficium concedit, quemvis idoneum pro arbitrio eligere possit, & hæc in Jure Canonico propriè Collatio appellatur. Secundò non liberè, quando scilicet Superior ido-

neum ab alio præsentatum approbare, eique beneficium conferre debet; & hæc strictè sumpta Institutio in eodem jure vocatur, quæ iterum duplici modo fieri potest. Primò, per solam concessionem Tituli, quod fit, quando litteræ confirmationis expediuntur, & traduntur. Secundò, per Investituram, seu actualem & corporalem immisionem in Beneficium, sive verbis tantùm investituram significantibus, & cum traditione rei alicujus, v. g. clavis aut birreti consecratam, sive re ipsâ per actualem introductionem ab Archidiacono, vel alio ejus loco factam.

Qu. 2. *A quo hæc institutio, vel collatio fieri debent?* R. ordinariè eam ab Episcopo, Capitulo, aliisque Prælati eam facultatem habentibus fieri debere; extraordinariè autem, vel ex mandato Legati de Latere, vel Rescripto Pontificis mandantis alicui provisionem de Beneficio fieri; inter quos tantum Collatores hoc discrimen reperitur, quòd Episcopus solus vacantes, non autem vacaturas; Legatus solùm vacaturas, non vacantes; Pontifex utraq; & quidem etiam sub conditione (quod priores duo non possunt) conferre queat, qui tamen ob concordata Germaniæ non nisi alternis mensibus beneficia conferre debet in Germania. In parochialibus verbis Ecclesiis hoc speciale est, quòd quomodocunque alioqui servata sint per Ordinarios, si vacaverint, conferri queant, ipsorum diuturnior vacatio periculum animabus creet, quòd quidem etiam sentiendum, si Parochiæ aliqua vivente quidem Pontifice vacaverint, sed is ante mortem suam nihil de ijs disposuerit, ut in cap. si Apostol. 45. de præb. in 6. dicitur.

Qu. 3. *Qui sint effectus huius institutionis?* R. duos potissimum. Primò, Jus quoddam in re, sive dominium utile ad fructus beneficii percipiendos, quo quidem privari non potest, nisi ob grave delictum id mereatur. Secundò, jurisdictio in foro conscientiæ, non autem in foro externo, unde jure communi & ordinario neque dispensare in legibus, & præceptis Ecclesiasticis (nisi ex consuetudine hoc illi interdum competat) neque in votis aut juramentis, nec excommunicare quemquam, aut aliâ censurâ ferire potest.

MEMBRUM III.

De Auctoritate.

Qu. 1. *Quid sit Auctoritas?* R. esse estimationem, sive opinionem.

opinionem magnam de alterius probitate, diligentia, ac doctrina conceptam; dicitur autem opinio, quia contingere potest, ut interdum quis auctoritatem habeat ad tempus, etiam si dictæ qualitates, vel omnes, vel aliquæ saltem earum à parte rei non reperiantur, si scilicet Parochus quispiam necdum cognitus sit à suis Parochianis; in tali enim casu tamdiu præsumitur bonus, prudens, & doctus, quamdiu contrarium non constat.

Qu. 2. Quare necessaria tantoperè sit hæc auctoritas Parocho? R. ob tres potissimum causas. Primò, ad DEI gloriam, & Ecclesiam amplificandam; hic enim vel maximè Parochis applicari potest illud Christi saluberrimum monitum Matth. 5. *Sic luceat lux vestra (id est, vita & functiones) coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in celis est.* Secundò, ad doctrinam commendandam; nam ut sapienter advertit Petrus Chrysologus s. 167. *Magisterii auctoritas constat ex vita: docenda faciens perficit Auditorem; è contrario verò, cuius vita despicitur, restat, ut etiam predicatio contemnatur, uti S. Bernardus s. 2. de resurr. loquitur; hinc rectè monet S. Laurentius Justinianus s. de conflictu interior. cap. 2. Dabis voci tua vocem virtutis, si, quod suades, prius tibi illud cognoscaris persuasisse: validior operis, quàm oris vox est. fac, ut loqueris.* id, quod S. Gregorius exemplo S. Basilij pulchrè confirmavit, dum de eodem dixit: *Tonitru erat eius oratio, quia vita erat fulgur; unius namque splendor, alterius incendium est.* Tertiò, ad fructum faciendum, & virtutem installandam, id quod Concilium Tridentinum sequentibus verbis indicat: *nihil est, quod alios magis ad pietatem & cultum assiduè instruat, quàm eorum vita & exemplum, qui se Divino ministerio dedicarunt; cum enim à rebus seculi in altiore locum sublatis conspiciuntur, in eos tanquam speculum reliqui oculos conjiciunt, ex iisq; sumunt, quod imitentur; quapropter docet omnes vitam, morésque componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone, aliisque omnibus rebus nihil, nisi grave moderatum, ac religionis plenum præferant, levia etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant, ut eorum actiones cunctis anteferant venerationem; alioqui misera Sacerdotum conversatio fit misera plebis dominica subversio, ut S. Bern. loquitur; rationem verò hujus efficacitæ pulchrè*